

Kommunene

Barne- og familiedepartementet

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

KS – Kommunesektorens organisasjon

HØRING OM NY KIRKELIG ORGANISERING

Om høringen

Denne høringen handler om organisering av Den norske kirkes virksomhet lokalt.

I dag har ikke alle de som arbeider lokalt i kirken samme arbeidsgiver. De fleste medarbeiderne (kantorer, kateketer, diakoner, kirketjenere, gravplassmedarbeidere mv) er ansatt i kirkelige fellesråd på kommunenivå med kirkeverge som leder, mens prestene har sitt ansettelsesforhold på bispedømmenivå og har prost som nærmeste overordnede. Dette har en rekke utfordringer som vi omtaler i vedlagte høringsnotat.

Den nye trossamfunnsloven trådte i kraft 1. januar 2021. Lov om Den norske kirke ga tidligere et detaljert regelverk for organisering av kirken. Stortinget har nå, gjennom trossamfunnsloven, overlatt til Kirkemøtet å beslutte kirkens organisering. Innenfor visse rettslige rammer er det derfor opp til kirken selv å bestemme hvordan trossamfunnet skal være organisert. Sentrale rettslige rammer er bl.a. at Den norske kirke skal forbli en landsdekkende og demokratisk evangelisk-luthersk folkekirke (§ 10) og at soknet skal bestå som den grunnleggende enheten i Den norske kirke som ikke kan løses fra den (§ 11). Både soknene og Den norske kirke er rettssubjekter som har rettigheter og plikter. Menighetsrådet skal opptre på vegne av soknet når ikke annet er bestemt i lov eller i medhold av lov. Kirkemøtet kan fastsette at ett eller flere organer skal ivareta oppgaver for flere sokn. Kirkemøtet gir nærmere regler om oppgavefordeling mellom soknets organer.

Trossamfunnsloven § 14 viderefører et delt statlig og kommunalt finansieringsansvar for Den norske kirke, og det følger av gravplassloven § 23 at Den norske kirke ved soknene fortsatt har ansvar som gravplassmyndighet som normalordning. Den norske kirke forvalter kulturhistorisk verdifulle kirkebygg som en del av den norske kulturarven.

Den norske kirke ønsker involvering fra offentlige høringsinstanser for å legge til rette for en kirkelig organisering som gir legitimitet for ordningen med offentlig finansiering og samtidig kan bidra til at Den norske kirke kan oppfylle sitt mandat som folkekirke, gravplassmyndighet og folkekirke.

Kirkerådet besluttet i sak KR 59/19 målsetninger og mandat for det videre arbeidet med kirkelig organisering. Mandatet forutsetter en utredning med utgangspunkt i mulige løsninger

knyttet til et nytt felles kirkelig organ på prostinivå, der dette organet kan utøve arbeidsgiverfunksjoner for alle som arbeider i den lokale kirken. Et prosti er en kirkelig geografisk inndeling. De fleste steder er det flere kommuner i ett prosti, andre steder utgjør et prosti en kommune, og i storbyene er det flere prostier innad i samme kommune.

Med bakgrunn i kirkerådssaken ble det nedsatt et hovedutvalg for kirkelig organisering (Müller-Nilsen-utvalget) og fire arbeidsgrupper som har arbeidet med særskilte temaer. Müller-Nilsen-utvalget leverte sin rapport ved utgangen av mars 2021, og den sendes nå på høring. Utvalgets sluttrapport kan lastes ned fra: kirken.no/kirkeligorganisering

I forbindelse med høringen er det også laget en informasjonsfilm som kan lastes ned her: [xxx](#) Høringsfristen er satt til 15. oktober 2021. Besvarelsen av høringen skjer i et elektronisk skjema og følgende lenke skal benyttes: [xxx](#).

Utvalget har underveis i arbeidet hatt noe dialog med ledelsen i KS – Kommunesektorens organisasjon som bl.a. har pekt på viktigheten av at saken sendes på bred høring til norske kommuner. Fra Kirkerådets side er det viktig å framheve følgende sentrale punkter fra arbeidet:

- Soknene skal bestå og virksomheten i soknet skal styrkes.
- De kirkelige fellesrådene på kommunenivå foreslås erstattet av kirkelige fellesorganer på prostinivå (kalt prostifellesråd). Det må arbeides videre med en ny prostistruktur.
- Kommunene får ikke flere organer å forholde seg til enn i dag, soknet vil fortsatt ha to representative organer - menighetsråd og prostifellesråd.

Utvalgets rapport inneholder mange vurderinger av internkirkelig karakter. Dette i kombinasjon med at det er Kirkemøtet som har hjemmel til å beslutte kirkens organisering, gjør at Kirkerådet ikke vil be adressatene for dette brevet om innspill på hele rapporten. På enkelte sentrale punkter berører imidlertid rapporten viktige relasjoner, særlig til kommunene. Kirkerådet vil derfor be om høringsinnspill på visse utvalgte deler av rapporten. Dette er ikke til hinder for at det også kan gis kommentarer til andre deler av rapporten.

I vedlagte høringsnotat gis en kort redegjørelse for sakens bakgrunn og utfordringsbilde før vi peker på det vi oppfatter vil være sentrale punkter for mottakerne av denne høringen. I høringsnotatet framgår det også noen konkrete høringssspørsmål som vi ønsker svar på, herunder en kortfattet redegjørelse for dagens situasjon og utvalgets forslag. Dette er de samme spørsmålene som framgår av det elektroniske hørings skjemaet. Når det elektroniske skjemaet fylles ut, vil dere få noen forhåndsdefinerte valg. Dette skyldes at Kirkerådet forventer et betydelig antall hørings svar i saken og at det er behov for noe forenkling. For mange av spørsmålene blir det likevel mulig å gi utfyllende begrunnelser for valget. Der er også mulig å gi kommentarer til andre deler av rapporten eller prosessen. Vi ber da om at det siste, åpne spørsmålet i det elektroniske hørings skjemaet benyttes.

Alle kan avgi høringsuttalelse. Høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og vil bli publisert på kirken.no.

Videre prosess

Når høringsfristen er utløpt vil høringsinnspill bli sammenstilt og forelagt Kirkerådet som skal forberede saken for Kirkemøtet. Et prinsippvedtak om kirkelig organisering vil kunne fattes på Kirkemøtet i september 2022, før en ny kirkeordning (regelverk) kan skrives ut og besluttes på Kirkemøtet i 2023.

Kirkerådet har besluttet å igangsette flere av de delutredningene som er foreslått i rapportens kapittel 13, herunder en gjennomgang av dagens prostistruktur med forslag til prosess og regelverk for å fastsette ny struktur. Nevnte delutredninger vil sammen med utvalgets rapport og høringsinnspillene gi viktige bidrag til Kirkerådet og Kirkemøtet i den videre prosessen.

Vi imøteser tilbakemelding på denne høringen. Det er viktig for å få et best mulig beslutningsgrunnlag i saken om ny kirkelig organisering.

Med vennlig hilsen

Kristin/Ingrid